

Yhtenäinen euromaksualue SEPA - vaikutukset yrityksille

Syksy 2009

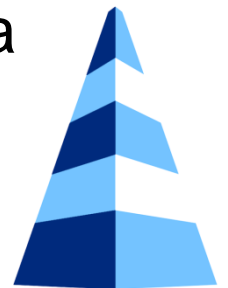
Yhtenäinen euromaksualue SEPA

- Euromaksamisen kotimarkkina-alue
- 32 maata Euroopassa: EU-maat, ETA-maat (Islanti, Norja, Liechtenstein, Monaco) ja Sveitsi
- Yhtenäinen infrastruktuuri, säännöt ja standardit maksujen välittämiseksi Euroopassa
- Koskee aluksi perusmaksuliikennettä: tilisiirrot, korttimaksut ja suoraveloitukset
- Aloite EU-viranomaisilta, mutta toteutus alan itsesäätelynä
- Tavoitteiden saavuttaminen riippuu lainsäädännön yhtenäistämisestä, pankkien aktiivisuudesta ja yritysten käyttäytymisestä

SEPA:n yleiset tavoitteet

- Alue, jossa kaikki euromaksut ovat kuin kotimaan maksuja
- Maksuja voi tehdä koko alueella yhtä tehokkaasti ja luotettavasti kuin kotimaan maksuja tänä päivänä
- Yksi pankkitili ja maksukortti riittää koko alueella, myös yrityksille
- Maksupalveluiden laatutaso säilyy vähintään ennallaan tai nousee
- Kuluttajat ja yritykset tasavertaisessa asemassa maasta riippumatta

Kansallinen SEPA -siirtymäsuunnitelma

- SEPAan siirtymistä ohjaa julkinen kansallinen SEPA -siirtymäsuunnitelma (päivitetty 28.1.2008) (www.fkl.fi)
  - SEPA:n perustuotteiden käyttöönotto
    - Tilisiirrot tammikuusta 2008 alkaen
    - SEPA -suoraveloituksen käyttöönotto marraskuusta 2009 alkaen
    - Korttien osalta kehitys käynnistynyt jo aikaisemmin
  - kansallisen suoraveloituksen korvaaminen e-laskulla
  - uudet kansainväliset standardit myös pankin ja yrityksen väliseen tietojen välittämiseen (ISO 20022 XML)
  - uusi eurooppalainen ratkaisu maksujen selvitykseen pankkien välillä (EBA/PEACH)
  - Pankit päättävät itse omasta etenemisestään

Maksuliikkeen SEPA -muutos näkyy kolmella tasolla

Palvelut / tuotteet muuttuvat

Kotimaiset maksupalvelut

SEPA-palvelut

Yritysasiakaskanavat ja taustalla olevat standardit muuttuvat

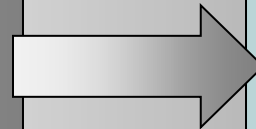
Kotimaiset standardit ja kanavat (eräsiirto)

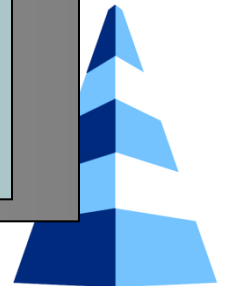
Kansainväliset, avoimet standardit ja niihin perustuvat kanavat (WebServices)

Taustalla olevat lainsäädäntö uudistuu

Kansalliset erillislait

Yhtenäistynyt maksupalvelulainsäädäntö

SEPA-palveluiden peruspiirteet

SEPA-tilisiirto

- Aina euromääräinen.
- IBAN ja BIC toimivat pankkiyhteyden tunnisteina.
- Välittyy saajalle enintään kolmessa pankkipäivässä (kotimaassa 1 pvä).
- Korvaa SEPA-siirtymäajan jälkeen kotimaan maksun.

SEPA-suoraveloitus

- Valtuutus annetaan pankin sijasta suoraan yritykselle.
- Suoraveloituksen voi tehdä myös kertaluontoisena.
- Maksaja voi peruuttaa suoraveloituskäynnin.
- Käynnistyy 11/2009 alkaen.

SEPA-maksukortit

- Käytävissä koko SEPA-alueella.
- Nykyiset Visa-kortit ja MasterCardit sekä Visa Electronit ovat jo SEPA-kortteja.
- Korttien hyväksyminen edellyttää sirumaksupäätteitä.

SEPA-tilisiirto toimii

- Käynnistyi 28.1.2008
- Käytettävä standardi ISO 20022 XML
- Maksun välittäminen tapahtuu maksun saajan kansainvälisen tilinumeron IBANin sekä maksun saajan pankin BIC -koodin perusteella
- Eräsiirtopalvelut tarjolla
- Maksuliikenteen nykytaso säilyy
- Ei enää kansallisia standardeja
- Peruspalvelua täydennetty Suomessa lisäpiirteillä

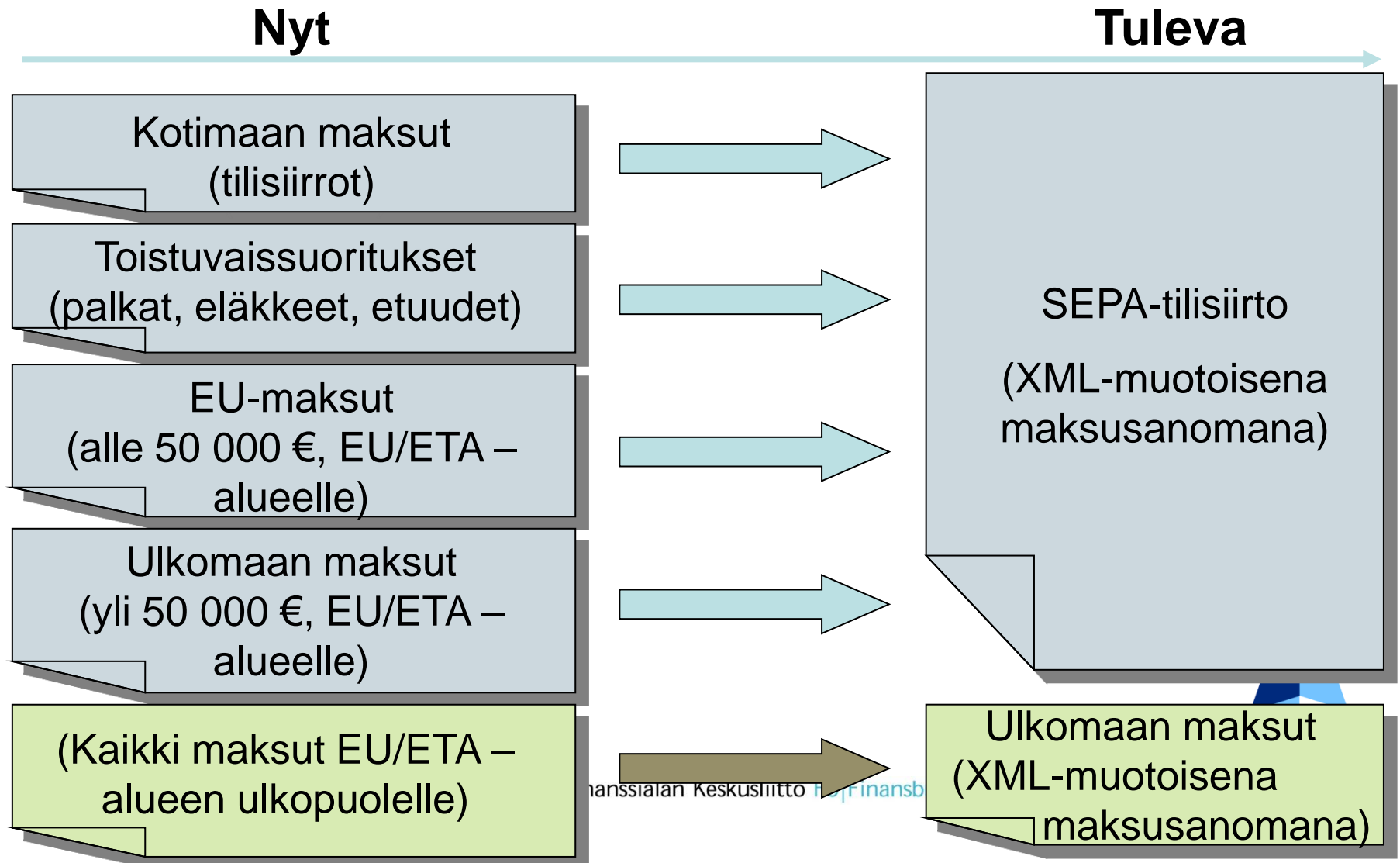

SEPA –tilisiirron lisäpalvelut Suomessa

- Skandinaaviset merkit
- Kotimainen viite
- Maksupäivä
- Laskujen tai hyvityslaskujen niputus yhteen tapahtumaan – erittelytietoja voidaan välittää

SEPA –tilisiirto yksinkertaistaa tuotevalikoimaa

Palkkojen ja eläkkeiden maksamiseen muutoksia

- Palkat ja eläkkeet välitetään jatkossa SEPA -tilisiirtoina, ei erillisinä palkka-aineistoina
- Palkkapäivän sijasta maksettaessa annetaan eräpäivä (palkkapäivää edeltävä päivä)
- Palkka-aineistot tunnistetaan SALA –koodilla(”salary”)
- Muutos pankkien välisessä infrastruktuurissa vaikuttaa myös
  - kansallisesta maksujärjestelmästä siirrytään eurooppalaiseen maksujärjestelmään
- Maksupalvelulaki (11/2009) vaikuttaa mm. maksujen toteutusaikoihin
- Seuraukset:
  - palkka on saajan tilillä muutamaa tuntia myöhemmin kuin nyt

Tilisiirtolomake

- Finanssialan Keskusliiton tilisiirto-opas ja lomakestandardi julkaistu (www.fkl.fi)
- Sisältää sekä kotimaisen tilinumeron että IBANin ja BICin
- Siirtymäaikana tärkeää, että sekä kotimainen että kansainvälinen tilinumero löytyvät lomakkeelta

		MAKSAJA BETALAREN	
Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer	OKO 500001-1238	IBAN FI23 5000 0110 0002 38	BIC OKOYFIHH
Saaja Mottagare	Oy Aikaansa Seuraava Yritys Ab		
TILISIIRTO.GRERING Maksajan nimi ja osoite Betalarens nam och adress	Matti Maksaja Kotikatu 12 B 17 12345 HELSINKI		
TILISIIRTO.GRERING Allekirjoitus Underskrift		Vitenumero Ref. nr	299170026
Tilitä nro Från konto nr		Eräpäivä Förfallodag	28.1.2008
		Euro	120,00

Ajankohtaista

- Konekieliselle tiliotteelle uusia tietoja
  - Maksajan antama viite
  - Saajan IBAN ja BIC tilinumero maksajan tiliotteella
  - Saajan nimitarkenne (lopullinen maksun saaja)
  - Maksajan nimitarkenne (alkuperäinen laskun saaja)
  - Maksajan yksilöintitunniste saajan tiliotteella; ei yksityishenkilön tietoja
  - Arkistointitunnus täysimittaisena
- Tilitietoja sisältävien yrityksen rekisterien muutokset
  - Toimittajien, palkansaajien yms. osapuolien tilinumerot uuteen muotoon (IBAN/BIC)
- Pankkien tilinumeroiden muuntopalvelut IBANeiksi

Muutoksia pankin ja yrityksen välisiin turvaratkaisuihin

- Tähän saakka käytetty PATU ei sovellu hyvin SEPA –ajan tarpeisiin
- WebServices ja PKI korvaavat PATUn ja FTP:n
- Näihin liittyvät turvallisuus- ja sanomamääritykset, joita käytetään uudessa rajapinnassa yrityksen ja pankin välillä löytyvät Finanssialan Keskusliiton sivuilta www.fkl.fi
- Ratkaisut pankkikohtaisia, yhtenäiseen soveltamiseen pyritään

SEPA-suoraveloitukset

- SEPA-suoraveloituksen Euroopan laajuinen käyttöönotto edellyttää EU:n maksupalveludirektiivin vientiä kansallisiin lainsäädäntöihin (Suomessa maksupalvelulaki)
- Käyttöönotto Euroopassa alkaa 11/2009
- Sähköisestä valtakirjamallista määrittelyt valmiit, käyttöön mahdollisesti alkaen 11/2009
- Kotimainen suoraveloitus lakkaa olemasta standardi siirtymäajan jälkeen

SEPA-suoraveloituksen erot nykyiseen

- Valtakirja laskuttajalle, ei pankille
- Valtakirjakannan ylläpito laskuttajalla
- Vastuu valtakirjojen ajantasaisuudesta laskuttajalla myös pankin suuntaan
- Laskuttajalla ei tietoa valtuutuksessa annetun tilinumeron oikeellisuudesta tai valtuutuksen antajan tilinkäyttöoikeudesta
- Maksajan pankilla ei välttämättä tietoa siitä, onko valtakirja olemassa
- Kertaluontoinen suoraveloitus mahdollinen

SEPA-suoraveloituksen erot nykyiseen

- Maksajalla oikeus tietyin edellytyksin suoraveloitettun maksun palautukseen 8 viikon ajan jälkikäteen
  - maksu on laskuttajan kannalta lopullinen vasta peruutusajan jälkeen
  - Jos maksaja käyttää oikeuttaan palautukseen, se aiheuttaa selvittelyä ja manuaalista työtä

SEPA-suoraveloituksen erot nykyiseen

- Jos suoraveloituusvaltakirja on annettu maksajan pankille (suomalainen suoraveloitus) JA sopimusehdoissa on huomioitu asia, maksajalla ei ole maksupalvelulain ja SEPAn mukaista palautusoikeutta, JOS ennakkoilmoitus suoraveloituksesta on lähetetty maksajalle niin, että se on maksajalla vähintään 4 viikkoa ennen eräpäivää

Suomessa suositellaan e-laskua ja automaattista maksamista.

Yhteenveto SEPAan siirtymisestä

- Suomessa kansalliset maksuliikkeen peruspalvelut korvataan SEPA - ratkaisulla
- Verkkopankeissa SEPA -maksut
- Pankeilla tilinumeroiden muuntamispalvelu IBANeiksi
- ISO 20022 XML (C2B) -standardi korvaa pankkien LM02:n, LM03:n, TS:n ja LUM2:n eräsiirtopalvelussa.
- Viitemaksut, palkat ja eläkkeet toteutetaan SEPA –tilisiirtoon pohjautuen
- WebService & PKI korvaa asteittain FTP & PATU -standardin
- Korttivalikoima täydentyy SEPA- maksukorteilla
- Sirukortit korvaavat pelkän magneettijuovan sisältävät kortit
- Kansallisen suoraveloituksen sijaan suositellaan e-laskuun perustuvia palveluita
- SEPA –suoraveloitus käyttöön
- Kansallinen suoraveloitus poistuu

LISÄTIETOJA

- www.fkl.fi
- <http://www.suomenpankki.fi/fi/rahoitusmarkkinat/kehityshankkeet/sepa.htm>
- <http://www.europeanpaymentscouncil.eu/index.cfm>
- <http://www.ecb.int/paym/sepa/html/links.en.html>
- http://www.ecb.int/pub/pdf/other/sepa_brochure_2006fi.pdf

